

اخلاقیات در انقلاب صنعتی چهارم:

ترسیم چارچوبی اخلاقی برای مواجهه با دو چالش اصلی نابرابری و تهدید مشاغل نیازمند مهارت پایین

محمدسیروان برزنجانجی*¹، کامران ایوبی*²

۱- محمد سیروان برزنجانجی، پارک علم و فناوری کردستان، سنندج، ایران

۲- کامران ایوبی، پارک علم و فناوری کردستان، سنندج، ایران

s.barzanji@stpok.ir

چکیده:

در میان رخداد‌های مهم تاریخی، انقلاب‌های صنعتی موجب دگرگونی بنیادین در نحوه زیست، کار و تعاملات ما شده‌اند. یکی از موضوعات جذاب و در عین حال یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی ما، انقلاب صنعتی چهارم می‌باشد، انقلابی که بر پایه فناوری دیجیتال استوار است و به لحاظ مقیاس و دامنه پیچیدگی بسیار متفاوت‌تر از آن چیزی است که بشریت به واسطه انقلاب‌های صنعتی پیشین تجربه کرده است. در این انقلاب، به واسطه تغییرات بنیادین، تحولات عمیقی در سایر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی به وجود خواهد آمد که در نهایت با تغییرات اساسی در تمدن بشر همراه خواهد بود. با نگاهی به انقلاب‌های پیشین، روشن است که در صورت عدم توجه به افزایش آگاهی عمومی در مقیاس جهانی، این رخداد می‌تواند عواقب فاجعه‌باری به همراه داشته باشد. با این وجود، دوران جدیدی که به واسطه انقلاب صنعتی چهارم آغاز خواهد شد، می‌تواند نویدبخش ارزش‌های بسیاری در حوزه‌های مختلف از جمله اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و سیاسی باشد. در میان چالش‌های متنوع و هراس‌آوری که امروزه با آنها مواجه هستیم، بارزترین مورد، چگونگی درک و نحوه مواجهه ما با این انقلاب تکنولوژیک است که در صورت اهمال می‌تواند نوع بشر را دگرگون سازد. هدف از این مقاله، بررسی این موضوع است که انقلاب صنعتی چهارم و تکنولوژی‌های مرتبط با آن، چگونه بشریت را بازتعریف کرده و بر زندگی ما به لحاظ اجتماعی و فردی تاثیر می‌گذارند. برخی بر این باورند که رهبری جهانی در آینده، متعلق به کشورهایی است که بتوانند از ظرفیت‌ها و فرصت‌های پیش آمده به واسطه این انقلاب نهایت بهره را ببرند، اما واقعیت این است که در صورت نادیده گرفتن، به حاشیه راندن و عدم نقش‌آفرینی تمامی ذینفعان جامعه جهانی شامل هر گروه و قشری از جامعه جهانی، نوع زیست ما به شکل جدی به مخاطره خواهد افتاد. در این مقاله سعی شده است که با بررسی برخی از چالش‌ها و فرصت‌های انقلاب صنعتی چهارم، با اتخاذ چارچوب اخلاقی پیشنهادی، چگونگی مقابله با دو چالش اصلی این انقلاب یعنی نابرابری و تهدید نیروی کار با مهارت پایین با تاکید بر نقش پارک‌های علم و فناوری ارائه شود. یافته‌های این مقاله در راستای طراحی زیستی مبتنی بر اخلاق است که در آن

پارک‌های علم و فناوری به عنوان یکی از بازیگران اصلی عرصه آموزش نسل‌های آینده، در تعامل با آموزش و پرورش و سایر نهادهای آموزشی جهت تامین منافع جامعه بشری بر اساس ارزش‌های انسانی است، چرا که فقدان اخلاق در این دوران می‌تواند زمینه ساز انحطاط کامل نوع بشر شود.

کلیدواژه‌ها: انقلاب صنعتی چهارم، انسان، اخلاق، نابرابری، تکنولوژی، پارک علم و فناوری، سیستم آموزشی